

Årsplan

Høtten Barnehage

BARNEHAGEÅRET
2020-21

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

Alle barn skal få være med i lek og ha gode venner i barnehagen!

Velkommen til Høtten barnehage

Høtten barnehage er en 4 avdelings – kommunal barnehage med barn i alderen 0-6 år. Avdelingene heter Seibua, Kveitebua, Hysebua og Torskebua. Navnene har sin bakgrunn i i at Havøysund er en fiskerikommune, og vi ønsker å være en del av lokalmiljøet – og viser dette ved bla. navnevalg. Vi har de siste årene hatt 3 avdelinger åpne, dette utfra antall barn i barnehagen. Barnehagen er bygget for 72 barnehageplasser med barn i alderen 10 mnd. – 6 år. Avdelingene blir inndelt etter søkermassen – slik at det vil variere fra år til år hvilken avdelingsinndeling vi har. Avdelingene er store, åpne og lyse. Vi har et fellesareal midt i bygget – hvor det er fellesrom og kjøkken. Barnehagen har en fantastisk beliggenhet i et boligområde – og nærmiljøet er en viktig del av barnehagehverdagen. Det er kort avstand til naturområder som; fjell, myr, fjæra, fiskevann. Rett utenfor barnehagen er det flott turløype om sommeren, bærmark om høsten og skiløype om vinteren. I tillegg har vi en stor og fin inngjerdet utelekeplass. Rett utenfor inngjerdingen har vi en flott «grillhytte». I gangavstand

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

fra barnehagen har vi; skole, idrettshall, bibliotek, butikker og flere bedrifter som stiller seg positivt til samarbeid med barnehagen.

Personalet i Høtten barnehage

Hysebua

Pedagogisk leder (dispensasjon): **Stian Nergård** 100% (*Under utdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget*).

Fagarbeider: **Aina Eli Nergård Johnsen** 100% (*Fagbrev barne- og ungdomsarbeider*)

Assistent: **Stig Johnny Søberg** 100%

Assistent: VTA: **Kine Amalie Kjelstrup** (*Kompetansebevis i Barne- og ungdomsarbeiderfaget*).

Torskebua:

Pedagogisk leder (dispensasjon): **Lise Thomassen** 100% (*Barnevernspedagog*).

Barnehagelærer (dispensasjon fra oktober 2020): **Line Skavholm** 85% (*Fagbrev Omsorgsarbeider*)

Fagarbeider: **Hege Jørgensen** 80% (*Fagbrev barne- og ungdomsarbeider*)

Fagarbeider: **Janne Amundsen** (midlertidig stilling fra oktober 2020) 50% (*Fagbrev barn- og ungdomsarbeider*)

Kveitebua:

Pedagogisk leder: **Siiri Myge** 100% (*Barnehagelærer*)

Assistent: **Renate Sjursen** 100% (*Har tatt teorien i barne- og ungdomsarbeiderfaget*)

Assisten: **Liliana Magano** 100%

Styrer: **Helene Svendsen Seppola** 100% (*Barnehagelærer*)

Renholder: **Aina Larsen** 80%

Barnegrupper 2020 -21

HYSEBUA	
18 barn/ 18 plasser	
Født 2016	Ludvik, Elisabet, Edda
Født 2015	Leona , Edward, Theo, Vilja, Elisa, Marcell, Mina, Bia, Eskil, Norma Adelen, Ella, Elida, Tom Erwin, Ralfs, Hibah

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

TORSKEBUA

11 barn/ 13 plasser (august) 12 barn/ 15 plasser (oktober 2020)

Født 2017	Thelmine, Simon, Ida Naomi, Julian, Susana, Nadia, Liam , Alana, Amara
Født 2018	Amalie, Matas, Augustas (fra oktober)

KVEITEBUA

6 barn/ 12 plasser (august) 9 barn /18 plasser (januar 2021)

Født 2018	Gabriel, Ella, Augustas (flytter til oktober november 2020)
Født 2019	Trym, Ian Abraham, Keita, Ellie (oppstart oktober), Emma (oppstart november) Aurora (oppstart januar)
Født 2020	Hermine (oppstart desember)
Antall barn/plasser	35 barn/ 43 barnehageplasser (august) (januar 2021: 39 barn/51 barnehageplasser)

Les mer om barnehagen på vår hjemmeside:

www.hotten.barnehage.no

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

Barnehagens styringsdokumenter

Lov om barnehager

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Barnehagens virksomhet drives etter en rekke styringsdokumenter. Den viktigste er «Lov om barnehager» (2005).

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Rammeplanen (2017) er en forskrift til barnehageloven og gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Målet med den er å gi styrer, pedagogiske ledere og øvrig personal en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

Årsplan

Årsplanen er basert på nasjonale føringer som *Lov om barnehager* (2005) og *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* (2017). Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen jobber med omsorg, dannelse, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling i samarbeid med barnas hjem. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold følges opp, dokumenteres og vurderes. Det er mye informasjon i en årsplan, derfor anbefaler vi at den tas frem i løpet av barnehageåret.

Periodeplan

Hver avdeling vil ut i fra rammeplanen og årsplanen, utarbeide en periodeplan som legger grunnlaget for hvordan de vil jobbe med satsningsområdet og de ulike temaene vi har gjennom året. Periodeplanen som utarbeides vil beskrive mål og tiltak innenfor de ulike områdene. Periodeplanen er et arbeidsredskap for personalet og en plan som gir foreldre informasjon om avdelingens fokusområder, og måten avdelingen arbeider med disse områdene på. Hver avdeling vil også utarbeide månedsplan som gir oversikt over aktiviteter og praktisk informasjon for en måned.

Barnehagen deler året opp i 5 perioder på 2-3 måneder hvor fokus ligger på de ulike fagområdene. Lokal tilpasning av rammeplanen vil fremkomme i periodeplanen. I periodeplanen settes det mål – og det er disse som vurderes ved endt periode. Metodene er alltid tverrfaglige, og fagområdet «Nærmiljø og samfunn» er et fagområde som vil bli innlemmet i alle de andre fagene.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Barnehagens innhold

Pedagogisk grunnsyn

Vårt hovedmål er nært knyttet til vårt pedagogiske grunnsyn. Pedagogisk grunnsyn er «den virkelighetsoppfatning, de kunnskaper, verdier og holdninger som ligger til grunn for den pedagogiske virksomhet» (Lillemyr og Søbstad).

I Høtten barnehage betyr et inkluderende fellesskap at alle som er i barnehagen blir møtt som den man er. Alle skal bli sett, få aksept for sine følelser, ha noen å leke med på tvers av alder og kjønn. Barna skal lære å inkludere andre i sin lek og kunne se andre barn og voksne. Vi skal vise omsorg sammen.

Verdiene våre:

R – Respekt/raushet

E – Empati/ektehet

L – Latter/lykke/lek/læring

A – Annerkjennelse/ansvar

S – Samhold/støtte/samarbeid

J – Jakt på gode valg og gjerninger

O – Omsorg/oppmerksomhet

N – Nærhet

Vi bygger det pedagogiske arbeidet vårt på våre verdier. Verdiene skal vises i møtet med voksne og barn, i ulike situasjoner i hverdagen. Alle skal være trygge på at de møtes med like stor respekt, omsorg og raushet. Barna skal trives og ha det godt i Høtten barnehage, og de skal kunne utvikle seg utfra deres individuelle forutsetninger. Vi ønsker å skape et samhold og vennskap mellom barna som er sterkt og varig. Det å ha fokus på dette, forebygger mobbing. Det å føle tilhørighet er avgjørende for utvikling av god selvfølelse, det er i samspill med andre at selvfølelsen styrkes. Vi jobber også for at barna som kommer fra Høtten barnehage utvikle en sterk tilhørighet til sin hjemplass, til gruppa og de skal føle stolthet over den kystkulturen de vokser opp i. Med å ha humor og glede som fokus i hverdagen – og ikke minst det å ta barna og hverandre på fersk gjerning i å ta gode valg - skaper vi et miljø som er godt å være i; både for små og store. Personalet har reflektert rundt hva vi tenker er gode barndomsminner. Vi tenker at det å skape vennskap relasjoner gir minner for livet, samt det å kunne få lov å fordype seg i lek og aktiviteter. Vi ønsker å være omsorgsfulle voksne som tør å gi av oss selv, være med på leken, tulle, tøyse og trøste – alle viktige faktorer som er med på å skape de gode barndomsminnene.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Barna i Høtten barnehage skal få **opplevelser** som gir **glede**, **læring**, **tilhørighet**, **trygghet** og **mestring** i **samspill** med andre barn og voksne.

Kvalitet oppstår i møtet mellom mennesker, mellom de voksne og barna, og hver gang personalet og foreldre møtes i barnehagen. I vårt arbeid mot stadig høyere kvalitet og et rikere oppvekstmiljø iverksetter vi ulike faglige prosjekter og reflekterer over egen yrkesutøvelse/praksis.

Barna er fremtiden. Derfor jobber vi hver dag med å forberede dem – ikke bare for skolen, men for selve livet. Nysgjerrighet, kreativitet, undring skal det være stor plass for i barnehagen. Vi skal styrke barnas kunnskapstørst og forskertrang – og de skal erfare at undring har en selvfølgelig plass i hverdagen. **«La oppdagelsene begynne!»**

Mottoet vårt:

Vi har et motto i Høtten barnehage – som vi har hatt gjennom mange år, dette understøtter både målet og verdiene våre.

« I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små».

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

Det betyr for oss i praksis:

Magiske øyeblikk, humor og glede, positive voksne, gode opplevelser sammen, barn og voksne blir sett og hørt for den man er, utfordringer å strekke seg etter, mestring som gir styrke, kvalitetsbevisste, barn og voksne gleder seg å komme til barnehagen, respekt for barn og voksne, Vi anerkjenner barna og hverandre, trygghet og omsorg, personlig utvikling, engasjement, godt miljø, fornøye foreldre, humor og glede i hverdagen, løsningsfokuserte, inkluderende, gode venner, samhold, daglig læring i små og store erfaringer og opplevelser, nysgjerrighet og undring, flott nærområde med mange muligheter, godt samarbeid med lokalbefolkningen og næringslivet.

Mangfold og gjensidig respekt

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap. Barna skal igjennom fellesskapet i barnehagen få en grunnleggende forståelse av fellesskapet vi har i samfunnet.

I barnehagen representerer barna ulike kulturer. I Høtten barnehage har vi bla. internasjonal uke – i oktober. Da har vi ekstra fokus på barn/foreldre som representerer andre land og kulturer – men også den norske. 6. februar markerer vi samefolkets dag - Gjennom tradisjoner møtes gammelt og nytt og til sammen dannes kultur. Tradisjoner skaper forventninger og gjenkjennelsesglede. Vi tror at tradisjonene er med på å skape tilhørighet innad i barnehagen og til storsamfunnet, og vi ønsker at disse tradisjonene skal være med på å berike barndommen og blir en del av vår kulturformidling.

Målet er:

- Skape tilhørighet til nærsamfunn og storsamfunn
- Skape gjenkjennelsesglede og felles opplevelser for barn og voksne
- Gi barna et innblikk i hvorfor vi markerer de ulike tradisjonene

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» Barnehaeloven § 1

Vi i Høtten barnehage ser likestillingsbegrepet i sammenheng med likeverds begrepet.

Alle barn, uavhengig av kjønn, skal ha like muligheter for all aktivitet i barnehagen. Likestilling handler om å gi begge kjønn like muligheter. Dette dreier seg for eksempel om hvilket lekemateriell som blir presentert for hvem. Er det like naturlig for de voksne å presentere lek med biler og tog for jenter og rollelek i kjøkkenkroken for gutter? Likestilling i barnehagen handler også om at hverken gutter eller jenter skal ha monopol på bestemte lekearenaer.

Satsningsområde for barnehageårene 2019-2021

Språk og språkstimulering

Barnehagen legger stor vekt på et godt språkmiljø. Språket er det viktigste kommunikasjonsmidlet, og er nøkkelen til sosial deltakelse i samfunnet. Språket er redskap for tenkning, og det å kunne uttrykke tanker og følelser. Både hverdagssituasjoner og ulike aktiviteter vil være språkstimulerende arenaer i barnehagen. Språket er personlig og identitetsdannende og nært knyttet til følelser. Utvikling av et godt språk er derfor viktig for alle barn. Språkstimulering i tidlig alder skaper grunnlag for språglede livet ut.

Barns innlæring henger sammen med konkrete erfaringer. Personalet skal sørge for at barna får erfaringer og opplevelser sammen med hverandre og med de voksne. Dette gir felles referanser, begrepsinnlæring og motivasjon til å snakke sammen. Vi trenger både å snakke med noen og om noe, for å utvikle språket. Personalet på avdelingene har et stort ansvar for å være gode språkmodeller for barna.

Personalets forpliktelser som gode språkmodeller:

- å gi positiv respons
- å bruke språket aktivt
- å sette ord på handlinger i hverdagen
- å lytte til barnet, bekrefte og GJENTA
- å vise glede og humor
- å observere og ta oss god tid
- å delta i barnas lek og aktiviteter
- å være opptatt av det samme som barnet
- å tilby variasjon
- å bruke fagområdene aktivt til språkstimulering
- å leke med språket (lage tulleord, tulle-rim, tullevers etc.)
- å ha bøker tilgjengelig for barna på alle avdelinger
- å bruke konkrete og bilder i samtaler med barna

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Mål:

Barnehagen skal gi alle barna varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for tanker og følelser. Alle barna skal oppleve mestring i språklige aktiviteter i barnehagen. Alle barn skal møte et språkmiljø som støtter deres egen språkutvikling. Språkstimulering skal inngå som en del av det daglige samværet.

Hvordan jobber vi med å nå målene:

Vi har et godt og variert språkstimuleringsmaterieell i barnehagen, bla.: «Språkkista», «Snakkepakken», «Språklek», «Grep om begreper»
Vi bruker «språkløyper» som en veiledning i vår planlegging og arbeid med språket.
Vi bruker bla. samlingsstundene til språksamlinger med fokus på begrepslæring, språklig bevissthet og generell språkstimulering. Bruk av konkrete, eventyr/fortellinger, dramatisering, høytlesning, samtaler, sang, rim, rytmer og regler.
Gruppedeling—hvor språkaktiviteter er en del av det pedagogiske opplegget.
I rutinesituasjonene (Måltid, på- og avkledding, stell o.l.). Samtale og lek med språket.
I frileken—frileken gir gode muligheter for kommunikasjon både mellom barn– barn og barn– voksen.

Omsorg

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger». Rammeplanen 2017

Rammeplanen knytter begrepene omsorg, lek og læring tett sammen. Barna har rett til omsorg. Omsorg har en verdi i seg selv, og er en viktig forutsetning for å utvikle trygghet og andre gode relasjoner. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse, evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagen, og er nært knyttet til oppdragelse, helse og danning. Mye av omsorgen i barnehagen ligger i varierte utfordringer hvor det er rom for humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet. Barn som blir møtt med omsorg får tillit til seg selv og andre, etablerer gode relasjoner, vil gradvis også ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Vi skal hjelpe barna til å føle omsorg for andre og utvikle deres evne til empati. Omsorg i barnehagen handler om både relasjoner mellom personal og barn, og om barns omsorg for hverandre. Personalet må vise hvert barn oppmerksomhet og ha en bevisst holdning til hvilke spor de vil sette i barnets liv. Å anerkjenne barnet som subjekt innebærer å se barnet som et selvstendig individ med rett til egne tanker og opplevelser. **Barn har en egenverdi og er eksperter på å være barn.** Omsorg uttrykkes gjennom den måten vi møter barnas følelser på. Det er lov å være lei seg,

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

være glad og å bli anerkjent for alle følelesuttrykk. Barns gråt skal tas på alvor. Det er personalets oppgave å finne ut hvorfor barnet gråter, og hvordan man kan hjelpe det videre.

Personalet er rollemodeller for barna. Omsorgsfulle voksne vil igjen bidra til at barna viser omsorg for hverandre.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide

perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Rammeplan kap. 3

Læring er livslangt – vi slutter aldri å lære noe nytt. Læring er en prosess som er med på å skape mening i våre liv. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og miljøet. Barnehagen er forpliktet til å legge til rette for et godt læringsmiljø for alle barn. I motsetning til skolens mer strukturerte og formelle læringsmetoder, er fagområdene i rammeplanen knyttet til både formell og uformell læring. Barna lærer blant annet gjennom lek og kopiering av forbilder. Mye kunnskapsformidling og ferdighetstrening ligger således i barnehagens daglige rutiner (måltid, av – påkledning, stell/do – osv.) Vi ønsker å skape et trygt læringsmiljø for barna. Personalet er med på å støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og lærelyst, og bidrar derfor til å legge et godt grunnlag for livslang læring. Vi har fokus på personalets holdninger og handlinger i samspill med barna, da dette er av stor betydning for barnas læring. Gjennom hele dagen vil et nærværende og et bevisst personale være grunnleggende for at barna opplever barnehagen som et godt sted for vennskap, lek og læring.

Det jeg hører glemmer jeg.

Det jeg ser, husker jeg.

Det jeg opplever, forstår jeg.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Danning

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning er en personlig prosess som handler om å få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene og er en forutsetning for demokratisk tenkning. Barnehagen er en arena for slik danning. I motsetning til oppdragelse – som har til hensikt å overføre kunnskap, verdier og holdninger, vil dannelsesprosessen ha som mål å gjøre barna istand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere og vurdere over vedtatte sannheter.

Rammeplan for barnehager sier bla. at danning og medvirkning kan sees på som gjensidige prosesser. Danning handler om å utvikle kunnskap, holdninger, verdier i dialog og samspill med omgivelsene, hvor alle anerkjennes som selvstendige individer. Det viktigste i dannelsesprosessen er å gi barna en god selvfølelse.

God selvfølelse skapes når:

- Barnet opplever at det har betydning – at andre tar det på alvor.
- Barnet kjenner seg selv og får bekreftet sin tanker og følelser.
- Barnet opplever at det er et godt menneske – at andre viser tillit til barnet.
- Barnet opplever at det er viktig for fellesskapet – får mulighet til å bidra.
- Barnet opplever at det er kompetent – at det får oppgaver som det mestrer.

Barns medvirkning

«Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barna skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen»

Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta».

Rammeplanen 2017

Barnas følelsesmessige uttrykk blir tatt på alvor. Barna støttes til å undre seg og være nysgjerrige. Personalet oppmuntrer barna aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger. Vi voksne må gi ærlig og oppriktig annerkjennelse for barnas uttrykk. Hvordan medvirkning praktiseres, vil være avhengig av barnets alder og funksjonsnivå.

De yngste barna uttrykker seg med kroppsspråk, lyder og etter hvert med ord. Vår oppgave er å oppfatte og tolke signalene, for så å være tydelige i våre svar tilbake til barnet.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Medvirkning handler også om respekt, det å bli sett og tatt på alvor. Barn skal ha rett til opplevelsene og følelsene sine. Det betyr ikke at alle ønsker kan imøtekommes. Men et nei fra en voksen kan sies slik at barnet føler seg sett og forstått. FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt. Vi organiseres dagen slik at barna blir sett og hørt. De voksnes evne til å lytte og anerkjenne er avgjørende for barns medvirkning. Vi skal legge vekt på å skape en god dialog der relasjonene er preget av nærhet, gjensidig interesse og humor. Dette gir barna mulighet til å erfare at egne opplevelser og meninger er gyldige og verdifulle.

Psykososialt miljø og sosial kompetanse

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Barnehagen er en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Og vi har verdier som vi jobber med daglig. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er en forutsetning for god læring, glede og mestring.

Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser i løpet av dagen. Det er derfor viktig å gi barna varierte samspillserfaringer hvor personalet er gode rollemodeller. Personalets væremåte bidrar til barns læring av sosiale ferdigheter. Anerkjennende og støttende relasjoner legger et viktig grunnlag for utvikling av sosial kompetanse. Høtten barnehage har en handlingsplan mot mobbing som er et dokument som beskriver ulike tiltak for å sikre barna har et godt psykososialt miljø. Planen beskriver også hva personalet forplikter seg til å gjøre, når krenking eller mobbing av barn finner sted.

I barnehagen trener vi på sosiale ferdigheter som:

- Evne til innlevelse, forstå andre, vise medfølelse og empati
- Hjelpe, oppmuntre, gjøre noe for andre
- Tilegnelse og mestring av sosiale spilleregler (å kunne dele, høflighet, vente på tur, hilse på, takke for maten. osv.)
- Evne til å leke og uttrykke humor og glede
- Evne til selvhevdelse; våge å si ifra og definere egne behov
- Evne til selvkontroll, og sette egne behov til siden

Personalets forpliktelser

- Gi ros, støtte og oppmuntring når barnet strever med noe slik at barnet føler seg betydningsfullt og verdsatt
- Gi trøst, forståelse og oppfordrer de andre barna til å trøste slik at de lærer innlevelse
- Fylle hverdagen med glede og humor
- Gi barna hjelp i konfliktsituasjoner
- Vi skal gi barna positive opplevelser, slik at det opplever fellesskapet med andre som verdifullt

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Tverrfaglig samarbeid

Barnehagen har et godt samarbeid med PPT, barnevernstjenesten og helsestasjon (Enhet for barn og unge). Det er viktig at vi gir alle barn et helhetlig tilbud og sikrer at riktige tiltak blir satt inn så fort det er behov for det. Alle samarbeidende parter har et selvstendig ansvar for at de ulike tiltakene som barnet mottar er godt koordinert. Tverrfaglighet og helhetlig tenkning er derfor svært sentralt for de som arbeider i barnehagen.

Enhet for barn og unge:

- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) gir råd og veiledning til både personalet og foreldrene i forhold til barn som har ulike behov for hjelp og støtte.
- Helsestasjonen ved helsesøster
- Barnevernstjenesten

Barnehagen har melde- og informasjonsplikt i forbindelse med barnevernssaker. Foreldre blir informert i slike tilfeller. Med mindre det er saker som omhandler mistanke om seksuelt misbruk eller vold i hjemmet.

Alle ansatte som jobber med barn og unge har en selvstendig opplysningsplikt ovenfor barnevernet.

- Skolen, ved overgang fra barnehage til skole.

Personalet i barnehagen har taushetsplikt. Opplysninger om private og personlige forhold skal ikke bli gjort kjent for andre. Samarbeid om enkeltbarn avklares med foreldre – før samarbeid med andre instanser innledes. Foreldre samtykker til informasjonsutveksling.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen.

I samarbeid med foreldre – legger vi til rette for at barnet får en god og trygg start i barnehagen. Vi ønsker å tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet blir kjent, etablerer relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Alle barna får en primærkontakt, som skal følge barnet ekstra opp i starten. Høtten barnehage har beskrevet barnets oppstart i et skriv om tilvenningstiden, og et informasjonshefte om Høtten barnehage. Barnet får dette og annen informasjon fra avdelingen han/hun skal starte på sendt i posten i god tid før oppstart. All informasjon er og linket til på barnehagens hjemmeside.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Overgang innad i barnehagen

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personale når de bytter barnegruppe. Barna/foreldre får velkomstbrev fra den nye avdelingen.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen vil i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. De eldste barna i barnehagen begynner i gruppa vi kaller «fiskekrokklubben», de møtes på klubb hver uke. Høst og vår har vi foreldremøte for foreldrene i fiskekrokklubben, og vi har overgangssamtale med skolen i mai.

I fiskekrokklubben har vi bla. skoleforberedende oppgaver og utfordringer, samtidig er vi opptatte av at barnehagen ikke skal være «skole». Barnehagens egenart skal ha en verdi i seg selv, ikke bare som et skoleforberedende tiltak. I løpet av det siste barnehageåret etablerer vi samarbeid med 5. klasse – som vil være faddere når barna går over i skolen. Gjennom året besøker vi skolen og fadderne, og de besøker oss i barnehagen.

Rammeplanen sier at *«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og SFO.»*

Å være motorisk trygg er viktig for all læring. I Høtten barnehage er vi mye ute med førskolebarna. Da er vi innenfor barnehagens gjerde eller vi går turer lokalmiljøet. Vi går på ski, er i akebakken, fotballbanen og polarhallen. Gjennom aktiviteter, blir barna kjent med kroppen og naturen, samt det å kunne følge regler og samspille med andre barn. Det er viktig at barna opplever mestring i gruppen. Barna får øvelse i å ta imot oppgaver og utføre dem, samarbeide, vente på tur og oppøve evnen til konsentrasjon. Finmotoriske aktiviteter får også større fokus i førskolegruppen. Barna øver på blyantgrep, klippe, perle, veve, bygge med lego etc. Vi arbeider for at barna har inne en del begreper som over/under, foran/bak samt matematiske begreper som firkant, sirkel, trekant, dele etc. Dette øver vi på gjennom lek og aktiviteter.

Barna er flinke til å finne på aktiviteter selv, de leker godt sammen og klarer å hjelpe hverandre for det meste med å løse konflikter. Det er også viktig for barna å være en god "hjelper" for de som trenger det. Prøve å trøste/hjelpe før man henter en voksen.

Barnehagen og skolen har i samarbeid rutiner for overgang mellom barnehage og skole.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Hensikten med rutinene er:

- Sikre en trygg og god start på barneskolen.
- Å skape helhet og sammenheng i elevens opplæringsløp.
- Sikre elevene bedre tilpasset opplæring og derved bedre læringsutbytte.
- Å overføre informasjon til beste for barnet, etter samtykke.
- Sikre et godt tverrfaglig samarbeid der det er behov for det.

For oss i barnehagen vil det si at vi har:

- Møter/dialog med skolene
- Besøk til skolen
- Skolen (fadderklassen) besøker barna i fiskekroklubben i barnehagen.
- Felles turer med fadderklassen.
- Overgangsmøte med læreren som overtar 1. klasse.
- Skolen er med på deler av møtet med foreldre i fiskekroklubben på våren.
- Overføringsmøter for barn med spesielle behov

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Dokumentasjonen skal gi grunnlag både for refleksjon og læring, og blant annet vise progresjon. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Dokumentasjon skjer gjennom:

- Årsplan
- Periodeplan
- Månedspan med viktige datoer og beskjeder.
- Ukeplaner for hver avdeling (Disse er interne arbeidsplaner på avdelingen).
- Referater fra møter.
- Daglig kontakt med foresatte.
- Informasjon på tavler i garderobene.
- Hjemmesiden til barnehagen.
- «Alle med» skjema i forbindelse med foreldresamtaler, og skjema for foreldresamtaler som dokumenterer barnets utvikling.
- «MIO» skjema brukes som arbeidsverktøy for å lage samlinger i aldersdelt nivå med fokus på fagområdet antall, rom og form
- «TRAS» skjema brukes som arbeidsverktøy for å lage samlinger i aldersdelt nivå med fokus på fagområdet kommunikasjon, språk og tekst

På avdelingene dokumenterer vi barnas prosjekter gjennom:

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

- Digitale bilder
- Alle barna får hver sin perm med bilder og ulike arbeider de har gjort i løpet av den tiden de har vært i barnehagen. Permene er i bruk hele barnehageløpet.
- Dokumentasjon på veggene
- Å vise frem barnas arbeid

Barnehagens arbeid blir vurdert fortløpende. Vi skal ha fokus på egen virksomhet for å sikre at den hele tiden er i utvikling. Vi leter etter de gode erfaringene, de gode rutinene og den gode kvaliteten i relasjonene mellom mennesker (både små og store). Samtidig tar vi tak i det som ikke fungerer, og finner alternative måter å gjøre ting på.

Vi har pedagogmøter annen hver uke. På pedagogmøtene har vi planlegging, pedagogiske drøftinger, faglige diskusjoner og evaluering av den pedagogiske driften.

Avdelingsmøter avholdes annenhver uke. På avdelingsmøtene blir det pedagogiske arbeidet på avdelingen planlagt, vurdert og evaluert.

Personalmøter holdes 1 gang pr. mnd. på kveldstid. På personalmøtene blir bla. det pedagogiske arbeidet i barnehagen vurdert og evaluert. I tillegg brukes møtene til planlegging og kompetanseheving av hele personalgruppen. Det er og satt av tid til avdelingene på personalmøtene.

Planleggingsdagene (5 i året) blir blant annet brukt til vurdering, planlegging og felles kurs og kompetanseheving av hele personalgruppen.

Foreldrene er med på vurderingsarbeid gjennom foreldresamtaler og gjennom muntlige og skriftlige tilbakemeldinger.

Det foretas en brukerundersøkelse annet hvert år. Barnehagen har også mulighet til å bruke samarbeidsutvalget (SU) i vurderingsarbeidet.

Barna er også med på å vurdere aktiviteten i barnehagen gjennom samtaler og observasjoner.

Kompetanseutvikling

Det er ledelsens ansvar å sørge for at Høtten barnehage er en lærende organisasjon, og hvor hver medarbeider får anledning til å utvide sin kapasitet og kompetanse.

Dette skjer gjennom faglige diskusjoner på møter, planleggingsdager, kurs, praktisk veiledning i hverdagen, samarbeid på avdelingene, planleggingsdager og personalmøter. Medarbeiderne har utviklingssamtale/medarbeidersamtale med styrer, hvor de individuelle behovene drøftes.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Den pedagogiske lederen har særskilt ansvar for pedagogiske planer, foreldresamarbeid, veiledning av medarbeidere og daglig drift av avdelingen. Våre verdier med tanke på personalet, er forankret i at alle ansatte er like verdifulle, men at vi har ulike stillinger og ulike ansvarsområder. Arbeidet i barnehagen kjennetegnes av teamarbeid, hvor ingen er bedre enn det svakeste leddet i teamet.

Mål for personalsamarbeidet:

- Hele personalet skal arbeide mot felles mål, fastsatt i - lov om barnehager, rammeplanen for barnehager, kommunale føringer og barnehagens årsplan.
- Personalet skal stå samlet og støtte hverandre gjennom samspill og godt samarbeid.
- Personalet skal ha et felles ansvar for å gi og få, slik at vi kan lære å lære bort.
- Å utnytte kunnskap og ressurser hos hver enkelt medarbeider.
- En jevn kompetanseutvikling hos personalet.

Samarbeid med hjemmet

Det er foreldre som har ansvaret for barns oppdragelse. Dette prinsippet er nedfelt i barnekonvensjonen og i barneloven § 8. Barnehagen representerer et kompletterende miljø i forhold til hjemmet. *Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.* (Barnehageloven §1 Formål).

To begrep i loven; forståelse og samarbeid, dekker ulike sider ved kontakten mellom barnehagen og foreldrene. Med forståelse menes gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres oppgaver i forhold til barnet. Med samarbeid menes regelmessig kontakt der informasjon og begrunnelser utveksles.

Den daglige kontakten i forbindelse med bringing- og henting er den viktigste kontakten mellom barnehagen og foreldrene. Vi vil gjøre vårt beste for å ivareta barnas behov, og ønsker tilbakemeldinger fra dere foreldre, både i form av ris og ros. Vi setter pris på tilbakemeldinger og er åpne for forandringer.

- Oppstarts samtaler: Foreldre inviteres til oppstartssamtaler når barna er nye i barnehagen.
- Foreldresamtaler: Tilbud om 2 samtaler pr. år – og ellers etter behov. På foreldresamtalene legger vi opp til at foreldrene skal være en aktiv part.
- Foreldremøter: 1-2 kvelder pr. år.
- Foreldremøte for skolestartere (fiskekroklubben): 2 kvelder pr. år.
- Foreldreråd: Består av alle foreldre i barnehagen.
- Foreldrekontakter: Består av 2 foreldre pr. avdeling.

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

- Samarbeidsutvalg (SU): Et formelt og lovpålagt organ, som består av 2 foreldrerepresentanter, 2 representanter fra barnehagen, 1 politiker og styrer (har ikke stemmerett – kun uttalelsesrett). 2 kvelder i året – flere ved behov.
- Brukerundersøkelse annet hvert år.
- Informasjon om aktiviteter og dokumentasjon på hjemmesiden til barnehagen.
- Ulike arrangementer for foreldre/foresatte, som gir dem mulighet for å knytte bånd med hverandre og personalet i barnehagen.

Betydningsfull

I din nærhet kjente jeg meg betydningsfull.

Du virket som et forstørrelsesglass på mine gode egenskaper;
slik at jeg vokste, fikk dypere røtter, mer intense farger.

I din nærhet var jeg betydningsfull.

Du lot meg bety noe for deg.

Du hadde ydmykhet nok til å ta imot, vidsyn nok til å la deg berike, storsinn nok til
å glede deg over min fremgang.

I din nærhet ble andres betydningsfullhet ingen trussel for meg,
snarere en inspirasjon til å gi meg fargene i vold.

Inger Marie Fredhov

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

Fagområdene i rammeplanen

Det er 7 fagområder i rammeplanen som skal være tilstede i barnehagens innhold.

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgang av barnehagens innhold» Rammeplan 2017

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Fagområdene vil være representert i arbeid med ulike temaer/prosjekter på avdelingene. Fagene glir over i hverandre, og blir ofte brukt på en helhetlig måte. Læringsområdene er også tilstede spontant i hverdagslivet og i barnas lek og samspill. Lek, kreativitet, glede og humor skal gjennomsyre arbeidet på alle måter.

Barnehagen som kulturarena

Personalet er kulturformidlere gjennom holdninger og væremåte. Vi formidler tradisjoner som skaper tilhørighet gjennom bøker, fortellinger, formingsaktiviteter, sang og musikk.

Barnehagens digitale praksis

Bruk av digitale medier i barnehagen som et pedagogisk verktøy er presisert i den nye rammeplanen. Det skal støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Vi har Ipader på alle avdelingene, og bærbare pc som vi bruker sammen med barna. Rammeplanen er og klar på at barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidrar til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. *Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk*

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Rammeplan 2017

LEK

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre».
Rammeplan 2017

«Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter» Barnehaeloven §2

Leken har en sterk egenverdi for barnet. For barn er leken et mål i seg selv, de leker for å ha det gøy.

Kjennetegn ved lek

- Lek er en typisk aktivitet blant barn
- Leken er lystbetont og gir glede og fryd
- Lek er en frivillig aktivitet som barnet selv velger å delta i
- Lek er for barnet "på lissom", den ligger utenfor den virkelige verden
- Lek innebærer at det skapes en viss orden (en struktur med for eksempel regler)
- Lek er lokalisert til et bestemt sted og til en bestemt tid
- Lek innebærer spenning
- Lek er et uttrykk for en indre drift
- Lek er forberedelse til voksen alder (Lillemyr)

«I Høtten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

Leken er barns hovedaktivitet og danner grunnlaget for deres sosialisering, utvikling, læring (bla. språklig, sosialt, motorisk) og danning. Leken er derfor sentral for grunnlaget av menneskets utdanning, og det er barnets viktigste læringsarena. Leken er med på å utvikle kreativiteten og evnen til å løse problemer. Gjennom lek og eksperimentering lærer barnet masse om hvordan verden fungerer. De lærer også hvordan de skal forholde seg til andre mennesker.

Leken er frivillig og indremotivert. Barn kan ikke kommanderes til å leke, men kan gjerne hjelpes i gang av andre barn eller av voksne. Selv om barnet lærer masse gjennom leken, oppfatter barnet leken som noe hun gjør fordi hun har lyst og ikke fordi hun har et mål med det. Leken endrer seg gjennom barnets utvikling, og kan ha ulike uttrykk, som konstruksjonslek, rollelek eller regellek.

Gjennom leken formes de tette vennskapene mellom barna. Vennskap er viktig for at barna skal trives i barnehagen, og det er også med på å forhindre mobbing. Når barnet leker med andre, får de trening i å forhandle, finne fram til gode løsninger for alle, lytte til hverandre og ta hensyn. Å få være sammen med andre i et lekende fellesskap er en del av den gode barndom. Leken har mange uttrykksformer og bidrar til forståelse og vennskap på tvers av alder, kjønn, språklig og kulturell ulikhet. Lek er også en viktig komponent i barnas tilegnelse av sosial kompetanse.

Leken er bærer av barnekulturen. I leken finner man spor av tiden barnet lever i og hvordan de påvirkes av samfunnet rundt. Leken blir som et speil av barnets oppvekstmiljø. I leken overføres også tradisjoner fra voksne til barn, eller fra eldre til yngre barn.

Personalet har en sentral rolle i leken for barna. Både som deltakere, veiledere og observatører. Vi skal være sammen med barna og hjelpe dem til å utvikle gode lekeferdigheter. Gjennom personalets aktive deltakelse i barnets lek, gis barnet et godt grunnlag for å medvirke til egen læring. Noen ganger kan voksenstyrte lek i grupper brukes som metode for ulike formål. Det kan være barn som sliter med å komme inn i lek eller ha utfordringer med å ta ulike roller etc. Noen barn kan ha samspillsutfordringer hvor det er viktig at personalet observerer leken, for deretter å være tett på for å kunne hjelpe og støtte.

Personalets forpliktelser i leken er:

- å være tilgjengelige
- å observere barnas lek
- å veilede til samhandling
- å kunne delta sammen med barna
- å være inkluderende og vise omsorg
- å gi uttrykk for positive følelser og begeistring overfor barna

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»

- å gi barna anerkjennelse og bekreftelse
- å ta vare på barnets nysgjerrighet og å kunne undre seg sammen med barnet
- å gi barna varierte aktivitetstilbud og tilstrekkelige utfordringer inne og ute
- å hjelpe barna å sette ord på tanker og opplevelser
- gir barna rom for frilek/egen lek uten vokseninngripen
- veilede barna

Praktisk informasjon

- Lukk porten når dere kommer og går, dette av sikkerhetsmessige grunner.
- Foreldre har ansvar for at barna ikke går ut av porten alene ved henting.
- Slå av motoren når dere parkerer. Bilene skal ikke gå på tomgang ved bringing- og henting. Dette av sikkerhetsmessige grunner, samt miljøhensyn.
- Parkering foran porten er forbudt, av sikkerhetsmessige årsaker. Det blir veldig uoversiktlig og minsker utsyn for personalet og foreldre i forhold til hvor barna oppholder seg når de forlater barnehagens område. Sykebil, brannbil og varelevering må også kunne komme frem.
- Barna er forsikret til og fra barnehagen, men det forutsetter at barna er forsvarlig sikret i bla. bil.
- Si fra når dere kommer og går, hvis det ikke er personale i umiddelbar nærhet. Dette er viktig fordi personalet skal ha full oversikt over barna ved en evt. ulykke eller brann.
- Gi beskjed hvis det er noen andre som henter.
- Gi beskjed hvis barnet er sykt eller har fri en dag. Helst før kl. 0900 av hensyn til planlagte aktiviteter.
- **Syke barn må holdes hjemme. Smittefaren er stor i en barnehage.** Som hovedregel kan en si at dersom barnet er for sykt til å delta i vanlige aktiviteter ute og inne, skal det holdes hjemme. Ved omgangssyke er man smittebærer i 48 timer og må derfor holdes hjemme i 2 døgn etter oppkast/diare.
- Hvis barnet skal medisineres av barnehagepersonalet, må dere alltid fylle ut et skjema hvor medisinen navn og dosering skal stå. Skjemaet underskrives av foreldrene.
- Foreldre hjelper barna med håndvask før de går inn på avdelingen om morgenen. Hendene tørkes godt med papir. Dette for å lære barna god håndhygiene, og for å hindre smitte.
- Hjelp oss å holde innemiljøet rent
 - Ta på blå skotrekk i gangen
 - Rene ytterklær skaper renere garderobe.
 - Barnas ytterklær må vaskes ofte, slik at de er behagelige å ha på når vi skal ut.
 - Hver fredag rydder dere foreldre barnas hyller, og tar med hjem evt. ting barna har laget, papirer og annet.
 - Til jul og sommer tas alt med hjem; ytterklær og skifteklær.
 - Foreldre hjelper barna med å rydde opp det de leker med ved henting.

«I Høsten barnehage e det godt å gå – for store og for små»

- Barna må avvikle fire ukers ferie i løpet av barnehageåret. Tre uker må tas sammenhengende i skolens sommerferie. Skolestartere må avvikle 4 uker ferie før barnehageåret slutter.
- Juli er betalingsfri
- Julaften, nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag er barnehagen åpen til kl. 1200.
- Barnehagen har fem planleggingsdager i året – da er barnehagen stengt.
- Barnehagen åpner kl. 0715 og stenger 1615.
- Etter lovendring 1.juli 2019 er all tobakk, både røyk og snus, forbudt på barnehagens område. Dette for det er viktig å forebygge at barn og unge begynner å bruke tobakk, verne barn mot passiv røyking og gi barn en mest mulig tobakksfri oppvekst.
Det er forbudt for foreldre å bruke snus ved levering og henting av barn. Vi oppfordrer til å kaste snusposen i søpla eller legge tilbake i snusboksen, og ikke rett på bakken, da barna kan plukke den opp og putte i munnen. Sigarettstumper kastes ikke innenfor eller rett ved porten til barnehagen, da barna plukke det opp

«I Høtten barnehage er det godt å gå – for store og for små»